

Werkblad 1

Kerkewijk 65: toen en nu....

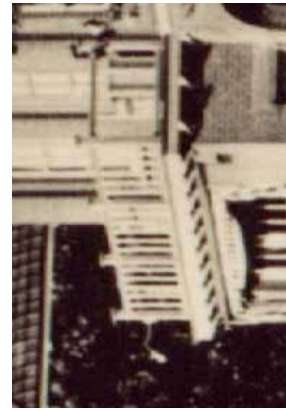
1916: Een gedeelte van de noordelijke zij- voorgevel van de Tabaks- en Sigarenfabriek "De Nijverheid", de latere Ritmeester Sigarenfabriek aan de Kerkewijk.

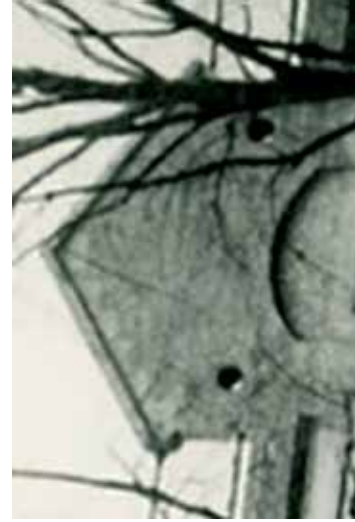
1965: De Ritmeester Sigarenfabriek

2014: ????

Detailfoto toen en nu:

Detailfoto toen en nu:

Werkblad 2 Gemeentearchief : vragen bij de foto's per thema

Proces	<p>1. Welke foto's hebben te maken met het fabrieksproces?</p> <input type="text"/> <p>2. Wat valt je op?</p> <input type="text"/> <p>3. Wat zal er veranderd zijn?</p> <input type="text"/> <p>4. Kun je de foto's op volgorde leggen van handarbeid naar mechanisatie?</p>
Reclame	<p>1. Welke foto's hebben te maken met reclame?</p> <input type="text"/> <p>2. Wat valt je op?</p> <input type="text"/>
Arbeiders	<p>1. Wat valt je op aan de arbeiders?</p> <input type="text"/> <p>2. Vrouwen? Mode? Leeftijd?</p> <input type="text"/> <p>3. Mocht er gerookt worden? Waarom?</p> <input type="text"/>
Managers	<p>1. Waaraan/hoe zie je dat je met managers te maken hebt?</p> <input type="text"/> <p>2. Wat valt je op?</p> <input type="text"/>
Herkomst	<p>1. Waar komt de tabak vandaan</p> <input type="text"/> <p>2. Wat is opvallend?</p> <input type="text"/>
Gebouw	<p>1. Wie waren de eigenaren?</p> <input type="text"/> <p>2. Wat kun je zeggen van de grootte van de fabriek?</p> <input type="text"/> <p>3. Wat is er nu nog over?</p> <input type="text"/>
Werkgelegenheid	<p>1. Hoeveel mensen werkten er in de fabriek denk je?</p> <input type="text"/> <p>2. Waardoor veranderde dat?</p> <input type="text"/> <p>3. Waarom is de fabriek uiteindelijk gesloten denk je?</p> <input type="text"/>

Werkblad 3

Gemeentearchief: Vragen bij de personeelskaarten

a.	Zoek de namen A. C. H. (Ab) van Merkestijn en C. (Cornelis) van Rabenswaay op.
b.	Wanneer kwamen deze heren in dienst? <input type="text"/>
c.	Wat was hun opleiding? <input type="text"/>
d.	Wat waren hun hobby's? <input type="text"/>
e.	Maakten ze carrière in het bedrijf? <input type="text"/>
f.	Tot wanneer hebben ze gewerkt bij de Ritmeester? Hebben ze nog ergens anders gewerkt? <input type="text"/>
g.	Wat was de reden van ontslag/vertrek? <input type="text"/>
h.	Zijn Cornelis en Ab getrouwd? Zo ja, met wie? <input type="text"/>
i.	Waar woonden ze? Wonen ze daar nu nog? <input type="text"/>
j.	Hebben ze kinderen? Hoe heten de kinderen? <input type="text"/>
k.	Hoe oud zijn Cornelis en Ab nu? En hun kinderen? <input type="text"/>
l.	Zijn er gegevens die je niet begrijpt? Leg uit welke <input type="text"/>
m.	Wat zou je nog meer van deze mannen willen weten? Maak zelf wat interviewvragen want jullie gaan ze ontmoeten vandaag!
n.	Interviewvragen:

Werkblad 4... een sigaar maken...

a. Fotografeer en beschrijf in een filmpje of schriftelijk, het proces van het handmatig maken van een sigaar.
Gebruik hierbij tabakstermen als: kerven, omblad, dekblad, binnengoed, bosjes, sigarenplank, persen, rolmesje, zinkie en strippen en leg deze termen uit.

b. Hoeveel kreeg een arbeider voor het maken van een sigaar?

Hoeveel zou jij er per dag kunnen maken en hoeveel per week?

Werkblad 5

Vragenlijst Museum Veenendaal: De Ritmeester...

Deze vragen worden schriftelijk of d.m.v. een foto beantwoordt, de antwoorden zijn te vinden in de tekstborden. Ook maak je foto's van objecten voor de facebook pagina. Veel succes!!

Huisvljijt	<p>In het begin werden er handmatig sigaren gemaakt. In welke periode?</p> <input type="text"/> <p>Waar werden deze sigaren gemaakt?</p> <input type="text"/>
Sigarenfabrieken	<p>a. Wanneer ontstond de eerste sigarenfabriek en hoe heette deze?</p> <input type="text"/> <p>b. Wie waren de eigenaren?</p> <input type="text"/> <p>Maak een foto van de desbetreffende objecten</p> <p>c. Kun je uit het reclamemateriaal opmaken waar deze sigarenfabriek zijn naam aan te danken heeft?</p> <input type="text"/> <p>Maak een foto van het desbetreffende reclamemateriaal.</p> <p>d. Noem nog meer sigarenfabrieken?</p> <input type="text"/> <p>Maak een foto van objecten die te maken hebben met deze sigarenfabrieken.</p> <p>e. Van wanneer tot wanneer bestonden ze?</p> <input type="text"/> <p>f. Welke twee sigarenfabrieken zijn het meest bekend? Beantwoord met twee foto's van objecten</p>
Herkomst tabaksbladeren	<p>a. Vanaf welke tijd kwamen de tabaksbladeren uit de regio en waarvandaan?</p> <input type="text"/> <p>b. Vanaf welke tijd kwamen de tabaksbladeren van buiten Nederland en waarvandaan?</p> <input type="text"/> <p>Maak een foto van een object waaruit je kunt opmaken dat de tabaksbladeren uit een ander land komen.</p> <p>c. Noem minstens 2 factoren die ervoor zorgden dat men overging op het importeren van tabaksbladeren uit andere delen van de wereld.</p> <input type="text"/> <input type="text"/>

Ga verder met de vragen op de volgende pagina

Vervolg van de vragenlijst van pagina 48

<p>Rookcampagne vroeger en nu</p>	<p>a. Werd er gerookt in de Ritmeesterfabriek? Maak een foto van een object waaruit je dit op kan maken.</p> <p>b. Bekijk het reclamemateriaal over roken? Wat valt je op? Hoe staan wij hier tegenwoordig tegenover? Maak twee foto's van objecten om het verschil in opvatting hierover, vroeger en nu, weer te geven.</p>
<p>Ondergang sigaren fabrieken</p>	<p>a. Wanneer sloten de sigarenfabrieken hun deuren?</p> <p><input type="text"/></p> <p><input type="text"/></p> <p>b. Noem een rede?</p> <p><input type="text"/></p> <p><input type="text"/></p>
<p>Is het schaap de sigaar?</p>	<p>Loop naar het schilderij van Schapen in de sneeuw van Nicolette van Dijk in ruimte 1.</p> <p>a. Maak een foto van het schilderij.</p> <p>b. Wat is het verband tussen het schaap en de sigaar?</p> <p><input type="text"/></p> <p>c. Noem 3 redenen waarom het 'Schaap de sigaar' is?</p> <p><input type="text"/></p> <p><input type="text"/></p>

Werkblad 6

Interview met werknemer van de Ritmeester...

Jullie mogen zelf vragen stellen om er achter te komen wat er allemaal gebeurde binnen de Ritmeesterfabriek in de tijd dat Cornelis van Rabenswaay er werkte. Jullie kunnen ook vragen stellen over de Ritmeester voordat Cornelis van Rabenswaay er werkte. (Schrijf op, film en fotografeer!)

Mogelijke interviewvragen:

1. Wat was uw functie?
2. Werkten er kinderen in de Ritmeester?
Van wanneer tot wanneer was er sprake van kinderarbeid?
3. Werkten er mannen en vrouwen/ en op welke afdelingen werkten de mannen, vrouwen?
4. Wat waren de werktijden in de fabriek?
5. Was er tijd voor ontspanning in de fabriek?
Werden er activiteiten georganiseerd vanuit de fabriek buiten werktijd?
6. Werden er wel eens werknemers in het zonnetje gezet en waarom?
Maak een foto van een object om het te illustreren.
7. Hoe werden de fabrieksarbeiders uitbetaald?
8. Welke afdelingen waren er binnen de Ritmeesterfabriek? Illustreer de verschillende afdelingen d.m.v. een foto. Bijvoorbeeld: Afdeling verpakkingen:
Maak een foto van een cliché/ tabaks doos/ sigarenbandjes.
9. Heeft de Ritmeester altijd goed gedraaid?
Wanneer was het een bloeiperiode?
Maak een foto van een object die bijdroeg aan de bloei?
10. Wanneer was het crisis?
Wat werd ontwikkeld tijdens de crisis?
Maak een foto van een object die bijdroeg aan deze oplossing?

Welke vragen heb je nog meer?

Antwoorden:

1. Wat was uw functie?

2. Werkten er kinderen in de Ritmeester?

Van wanneer tot wanneer was er sprake van kinderarbeid?

3. Werkten er mannen en vrouwen/ en op welke afdelingen werkten de mannen, vrouwen?

4. Wat waren de werktijden in de fabriek?

5. Was er tijd voor ontspanning in de fabriek?

Werden er activiteiten georganiseerd vanuit de fabriek buiten werktijd?

6. Werden er wel eens werknemers in het zonnetje gezet en waarom?

Maak een foto van een object om het te illustreren.

7. Hoe werden de fabrieksarbeiders uitbetaald?

8. Welke afdelingen waren er binnen de Ritmeesterfabriek?

Illustreer de verschillende afdelingen d.m.v. een foto. Bijvoorbeeld:

Afdeling verpakkingen:

Maak een foto van een cliché/ tabaks doos/ sigarenbandjes.

9. Heeft de Ritmeester altijd goed gedraaid?

Wanneer was het een bloeiperiode?

Maak een foto van een object die bijdroeg aan de bloei?

10. Wanneer was het crisis?

Wat werd ontwikkeld tijdens de crisis?

Maak een foto van een object die bijdroeg aan deze oplossing?

Welke vragen heb je nog meer?

Werkblad 7 *In het Tabaksteelmuseum....*

De ontdekking van de tabak	Waar komt tabak oorspronkelijk vandaan? <input type="text"/>
De tabaksteelt in Amerongen	Wanneer werd er voor het eerst melding gemaakt van tabak in Amerongen? <input type="text"/> Noem een aantal redenen waarom het op een gegeven moment afgelopen was met de tabaksteelt? <input type="text"/>
De verwerking van de tabak	Wat gebeurt er met de tabaksbladeren als ze in augustus geoogst worden: vraag dit aan Ab van Merkestijn en loop met hem naar het achterste deel van het museum. Schrijf kort op wat hij verteld of maak er een filmpje van: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Tabak als genotsmiddel	Wie gebruikten de tabak hoofdzakelijk? (Je kunt dit ook aan de gravin vragen) <input type="text"/>
Tabak als medicijn	Waartegen dan? Noem drie voorbeelden: 1. <input type="text"/> 2. <input type="text"/> 3. <input type="text"/>
Sociale omstandigheden van de tabakstelers en de grondeigenaren	Wat was de rol van de heer van Amerongen in verband met de tabaksteelt? Tabaksteelt maakte van Amerongen een welvarend dorp, maar wie profiteerde het meest? <input type="text"/>
Wat heeft een schaap met tabak te maken?	Schapen en tabak horen bij elkaar noem een heel belangrijke reden: <input type="text"/>
Welke industrie bloeide in Veenendaal dankzij Amerongen e.o.?	Twee antwoorden op deze vraag (denk aan het schaap en de sigaar): de: <input type="text"/> en de: <input type="text"/>
Interviewvragen voor Ab van Merkestijn	a. <input type="text"/> b. <input type="text"/>
Interviewvragen voor de Gravin van Aldenburgh Bentinck	a. <input type="text"/> b. <input type="text"/>